

Системне програмне забезпечення. Лабораторна робота 2

Мета роботи: практичне використання системного виклику `mmap()`

Частина 1: Обчислення контрольної суми файла

Приклад запуску:

```
# ./lab2 test.txt
Filename passed: test.txt
File size: 1496
Mapping address: 0x7ff4dc1ab000
Check sum: 120
```

Алгоритм роботи:

1. Отримати назву файла з аргументу виклику програми
2. Дізнатися розмір файла
3. Імплементувати відображення його в пам'ять тільки для читання і отримати вказівник на початок відображення
4. Обчислити контрольну суму як XOR усіх байтів файла та вивести її значення
5. Звільнити вказівник відображення

0. Підключити заголовочні файли

В даній лабораторній роботі використовуються наступні системні виклики: `open()`, `close()`, `lstat()`, `mmap()`, `munmap()`, `exit()`. Довідкову інформацію про них можна отримати виконавши команду

```
man 2 назва_системного_виклику
```

Або відкривши посилання

<https://linux.die.net/man/2/open>

<https://linux.die.net/man/2/close>

<https://linux.die.net/man/2/lstat>

<https://linux.die.net/man/2/mmap>

В секції синтаксичного опису приводиться перелік заголовочних файлів необхідних для використання системного виклику. Для даної лабораторної роботи список такий:

```
#include <stdint.h>
#include <sys/types.h>
#include <sys/stat.h>
#include <time.h>
#include <stdio.h>
#include <stdlib.h>
#include <sys/sysmacros.h>
```

```
#include <sys/mman.h>
#include <fcntl.h>
#include <unistd.h>
```

1. Отримати назву файла з аргументу виклику програми

```
int main(int argc, char *argv[])
{
    if (argc != 2) {
        fprintf(stderr, "Usage: %s <filename>\n", argv[0]);
        exit(EXIT_FAILURE);
    }
    printf("Filename passed: %s\n", argv[1]);

    return 0;
}
```

argc - кількість переданих аргументів в програму
argv[0] - назва бінарного файла програми
argv[1] - перший аргумент командного рядка

2. Дізнатися розмір файла

```
size_t get_file_size(const char *filename)
{
    struct stat sb;

    if (lstat(filename, &sb) == -1) {
        perror("lstat");
        exit(EXIT_FAILURE);
    }
    return sb.st_size;
}
```

struct stat sb - буфер для отримання інформації з системного виклику
lstat - системний виклик для отримання інформації про файл

3. Імплементувати відображення файла в пам'ять

```
const uint8_t *get_read_mapping(const char *filename, size_t size)
{
    int fd;
    void *p;
```

```

    fd = open(filename, O_RDONLY);
    if (fd == -1) {
        perror("open");
        exit(EXIT_FAILURE);
    }

    p = mmap(NULL, size, PROT_READ, MAP_PRIVATE, fd, 0);
    if (p == MAP_FAILED) {
        perror("mmap");
        exit(EXIT_FAILURE);
    }

    close(fd);
    return (const uint8_t*)p;
}

```

fd - тимчасовий файловий дескриптор

p - адреса відображення

open - системний виклик відкриття файла

close - системний виклик закриття файла

mmap - системний виклик системний виклик створення відображення файла в пам'ять

Зверніть увагу, що файловий дескриптор закривається відразу після створення відображення. Для подальшого зчитування даних з файла достатньо вказівника на відображення в пам'ять.

4. Обчислити контрольну суму як XOR усіх байтів файла та вивести її значення

```

mapping = get_read_mapping(argv[1], size);

for (i = 0; i < size; i++)
    checksum ^= mapping[i];

```

Зверніть увагу, доступ до файла відбувається через вказівник mapping, тобто немає використання системного виклику read() для зчитування даних.

5. Звільнити вказівник відображення

```

void release_mapping(const uint8_t *p, size_t size)
{
    munmap((void*)p, size);
}

```

munmap - системний виклик для звільнення відображення в пам'ять

Частина 2: Заповнення текстового файлу символом

Виконання роботи:

1. Створити довільний текстовий файл
2. За допомогою програми заповнити його символами
3. Переконавшись що файл було змінено успішно.

Приклад виконання:

```
# echo "1234567890" > test.txt
# ./lab2_write test.txt
Filename passed: test.txt
File size: 11
Mapping address: 0x7fd41adc1000
Done
# cat test.txt
aaaaaaaaaaaa
```

Алгоритм роботи:

1. Отримати назву файла з аргументу виклику програми
2. Дізнатися розмір файла
3. Імплементувати відображення його в пам'ять *для запису* і отримати вказівник на початок відображення
4. *Заповнити файл довільним символом*
5. Звільнити вказівник відображення

3. Імплементувати відображення файла в пам'ять для запису

```
uint8_t *get_write_mapping(const char *filename, size_t size)
{
    int fd;
    void *p;

    fd = open(filename, O_RDWR);
    if (fd == -1) {
        perror("open");
        exit(EXIT_FAILURE);
    }

    p = mmap(NULL, size, PROT_READ | PROT_WRITE,
              MAP_SHARED, fd, 0);

    if (p == MAP_FAILED) {
        perror("mmap");
        exit(EXIT_FAILURE);
    }
}
```

```
    close(fd);  
    return (uint8_t*)p;  
}
```

Зверніть увагу на змінені аргументи системних викликів `open` та `mmap`.

4. Заповнити файл довільним символом

```
mapping = get_write_mapping(argv[1], size);  
  
for (i = 0; i < size; i++)  
    mapping[i] = 'a';
```

Доступ до файла відбувається через вказівник `mapping`, тобто немає використання системного виклику `write()` для запису даних в файл.